

ข้อกำหนดโครงการ (Term of Reference: TOR)
โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นที่เลี้ยง
(“U-School Mentoring”)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

1. หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1) พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล 2) ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา 3) ผลิตและพัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ 4) ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 5) ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา และ 6) พัฒนาการบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนให้นำประเทศสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายดังกล่าว ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะภาคอุดมศึกษาซึ่งประสานพลังขับเคลื่อนในรูปของเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย โดยมีสถาบันอุดมศึกษาสมาชิกกระจายทั่วทุกภูมิภาคและมีความพร้อมทั้งด้านความรู้และความเชี่ยวชาญทางวิชาการของบุคลากรและเทคโนโลยีที่จะให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพเข้าสู่ภาคอุดมศึกษาและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูงในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ Thailand 4.0

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่เป็น “ที่เลี้ยง” โดยทำงานร่วมกับโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่ในการนำองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และเทคโนโลยีไปช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและพัฒนาท้องถิ่นได้ตรงตามบริบทของชุมชน

2.2 เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมของประเทศ

3. เป้าหมายโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

3.1 เป้าหมายโครงการ

● **เชิงปริมาณ ได้แก่**

(1) จำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ 154 สถาบัน

(2) จำนวนโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้าร่วมโครงการฯ 2,500 โรงเรียน

สถาบันอุดมศึกษา 1 แห่ง เป็นที่เลี้ยง 20 โรงเรียน ตามศักยภาพและความพร้อม โดยเน้นโรงเรียนด้อยโอกาสเป็นอันดับแรก (โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดหรือการดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กรุงเทพมหานคร (กทม.) ตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) และ อื่น ๆ)

- (3) จำนวนครูที่เข้าร่วมโครงการฯ 25,000 คน
- (4) จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ 300,000 คน
- (5) จำนวนผลผลิตโครงการฯ (เช่น คู่มือ สื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน โครงการงานของเด็กนักเรียน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นต้น) ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อย่างน้อยสถาบันละ 2 รายการ

- **เชิงคุณภาพ ได้แก่**

- (1) โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน
- (2) เกิดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

3.2 เป้าหมายกิจกรรม ที่สอดคล้องตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

กิจกรรมหลักด้านพัฒนาครูสู่ผู้เรียนด้วยขบวนการ Professional Learning Community (PLC) โดยเน้นการพัฒนาครูเพื่อให้ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพด้านวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิตและด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยมีกิจกรรม ได้แก่

- 1) กิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ของเด็กไทย
- 2) กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่

3) กิจกรรมอื่น ๆ (ตามความต้องการร่วมกันของโรงเรียนและสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะกิจกรรมที่สามารถส่งผลให้โรงเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพการศึกษาได้อย่างรวดเร็วหรือเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กิจกรรมการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีและสารสนเทศ (IT) เพื่อการเรียนการสอน เป็นต้น)

4. กรอบการจัดสรรงบประมาณ

4.1 งบประมาณจัดการสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย จำนวน 5,510,000 บาท (ห้าล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน) สำหรับการประชุมร่วมกันระหว่างสถาบันสมาชิก เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค และการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายจะได้รับการจัดสรรตามสัดส่วนสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการในปี 2562

4.2 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโรงเรียนเป้าหมายตามความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรมตามโครงการฯ โดยกรอบเงินโรงเรียนละ 30,000 บาท ทั้งนี้ หากพื้นที่ใดมีปัญหาเรื่องนักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะพิจารณาข้อเสนอกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นลำดับแรก

5. เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก

5.1 ข้อเสนอกิจกรรมแสดงให้เห็นถึงเหตุผล/ความจำเป็นและประโยชน์ที่จะได้รับ รวมทั้งมีเป้าหมายความสำเร็จที่สามารถส่งผลกระทบต่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในการยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับโรงเรียนอย่างยั่งยืน

5.2 กระบวนการดำเนินกิจกรรมมีประสิทธิภาพ เช่น มีการวางแผน การบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีการระบุตัวชี้วัดหรือตัวบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นถึงผลการพัฒนาในทางที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน เป็นต้น

5.3 ผลประเมินการดำเนินโครงการ/กิจกรรมในรอบปีที่ผ่านมา

6. ขั้นตอนดำเนินการ

6.1 ประชุมประธานเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค เพื่อพิจารณาข้อกำหนดโครงการฯ (Term of Reference: TOR) ร่วมกัน

6.2 สถาบันอุดมศึกษาประสานคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด โรงเรียน และหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อสำรวจความต้องการของโรงเรียนในท้องถิ่น

6.3 เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค พิจารณากลับกรองความเหมาะสมของกิจกรรมและงบประมาณตามโครงการฯ เพื่อรวบรวมและส่งรายละเอียดข้อเสนอให้กับคณะอนุกรรมการเครือข่ายพัฒนาอุดมศึกษาพิจารณาในภาพรวม และจัดสรรงบประมาณตามความเหมาะสม

6.4 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาโอนงบประมาณผ่านสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายของเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย

6.5 เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค ดำเนินกิจกรรมตามโครงการฯ ที่ได้รับอนุมัติ ตามข้อกำหนดโครงการฯ (Term of Reference: TOR)

6.6 สถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายติดตามผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาสมาชิกเป็นระยะ

6.7 สถาบันอุดมศึกษาสมาชิกส่งรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการฯ ในรูปแบบ Electronic Form ผ่านช่องทางออนไลน์ พร้อมรายงานผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงาน ไปยังสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่าย (เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย) เพื่อสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายจะได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการดำเนินงานในภาพรวมเพื่อจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ให้กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาต่อไป

7. ดัชนีวัดความสำเร็จ (KPI)

ระดับ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
สกอ.	การเข้าร่วมโครงการของสถาบันอุดมศึกษา/โรงเรียน/ครู/นักเรียน	154 สถาบัน/ 2,500 โรงเรียน/ ครู 25,000 คน/ นักเรียน 300,000 คน
เครือข่าย	เกิดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	อย่างน้อยจำนวน 9 แห่ง (เครือข่ายฯ ละ 1 แห่ง)
เครือข่าย	รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการฯ ฉบับสมบูรณ์ (Final Report)	จำนวน 9 เล่ม (เครือข่ายฯ ละ 1 เล่ม)
สถาบันอุดมศึกษา	จำนวนผลผลิตโครงการฯ (เช่น คู่มือ สื่อ นวัตกรรมเพื่อ การเรียนการสอน โครงการงานของเด็กนักเรียน เป็นต้น) ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	อย่างน้อยสถาบันละ 2 รายการ
โรงเรียน	โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความพึงพอใจ	ระดับมากขึ้นไป

ระดับ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
โรงเรียน	กิจกรรมหลักด้านพัฒนาครูผู้เรียน ด้วยกระบวนการ PLC โดยเน้นการพัฒนาครูเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพด้านวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิตและด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยมีกิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ของเด็กไทย 2) กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่ 3) กิจกรรมอื่น ๆ (ตามความต้องการร่วมกันของโรงเรียน และสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะกิจกรรมที่สามารถส่งผลให้โรงเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพ การศึกษาได้อย่างรวดเร็วหรือเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กิจกรรมการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีและสารสนเทศ (IT) เพื่อการเรียนการสอน เป็นต้น)	กิจกรรมหลักด้านพัฒนาครูผู้เรียน อย่างน้อย 1 กิจกรรม
โรงเรียน	นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลการเรียนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา	ผลการสอบประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา

หมายเหตุ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน หมายถึง การสร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชนหรือแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วอย่างเป็นระบบ สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนให้เด็กเรียนรู้ได้

8. ผลผลิต (Output)

8.1 มีจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ 154 สถาบัน ดูแลโรงเรียน 2,500 โรงเรียน ส่งผลให้พัฒนาครู 25,000 คน และนักเรียน 300,000 คน โดยเฉพาะการใช้นวัตกรรมเพื่อจัดการเรียนการสอน

8.2 เกิดผลงานวิชาการในรูปแบบผลผลิตโครงการฯ ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

8.3 ครูมีการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.4 นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลการเรียนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา (ยกเว้นกรณีของโรงเรียนที่ประสบปัญหาเด็กนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ให้พิจารณาจากผลเปรียบเทียบความสามารถของเด็กนักเรียนในการอ่านออกเขียนได้ก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ)

9. ผลลัพธ์ (Outcome)

9.1 เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย เป็นศูนย์กลางในการบูรณาการและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

9.2 คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

10. กำหนดเวลาและสถานที่จัดส่งโครงการ

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการประจำปี 2562 พร้อมด้วยเอกสารประกอบตามแบบฟอร์มที่กำหนด จำนวน 3 ชุด พร้อม CD จำนวน 1 แผ่น ส่งมายัง กลุ่มพัฒนาเครือข่ายอุดมศึกษา สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขที่ 328 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ 0-2039-5553-4 โทรสาร 0-2039-5650 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ coop_edu@yahoo.com ภายในวันที่ 17 ธันวาคม 2561

11. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มพัฒนาเครือข่ายอุดมศึกษา สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เลขที่ 328 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ (10400)
โทรศัพท์ 0-2039-5553-4 โทรสาร 0-2039-5650
จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ coop_edu@yahoo.com

